בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ת"ע 51856-12-18
ת"ע 51792-12-18

תיק חיצוני:

בפני **כבוד השופטת ג'מילה ג'בארין כליפה**

מבקשות **1.מ.כ**
ע"י יורשה מר א.כ.
2.ד.ש.
שניהם ע"י ב"כ עו"ד ברבי אמירי
נגד

משיב **ח.ח. סוג זיהוי צד ב'**
ע"י ב"כ עו"ד ליאן סנדר

בעניין עיזבון המנוחה : מ.ח. ז"ל

פסק דין

בפני בקשה לביטול צו ירושה , אשר ניתן ביום 19/8/2012 אחר עיזבון המנוחה

רקע עובדתי-

1. בשנת 2007 פטרה גב' מ.ח. ז"ל (שתיקרא להלן: "המנוחה ") . המנוחה לא השאירה אחריה , בן זוג או צאצאים או הורים, והשאירה רק אחים ו/או צאצאיהם.

2. אחיה של המנוחה מר M , הגיש בקשה לצו ירושה אחרי עיזבון המנוחה ,וצירף תצהירי הסתלקות מהעיזבון של המנוחה לטובתו, מטעם שתי האחיות המבקשות; בהמשך ולפי דרישת ב"כ היועמ"ש ,צירף מר M תצהירי הסתלקות מהעיזבון לטובתו, מטעם חמשת ילדיה של האחות ל' ז"ל ,אשר נפטרה לפני המנוחה .
מטעם המבקשת מס' 1 הוגש תצהיר הסתלקות מיום 14/11/2011, ומטעם המבקשת מס' 2 תצהיר הסתלקות מיום 9/11/2011, ומטעם ילידה של האחות ל', חמישה תצהירי הסתלקות מחודש 7/2012, כל תצהירי ההסתלקות חתומים בפני עו"ד ישראל פז.

3. ביום 19/8/2012 ניתן צו ירושה אחר עיזבון המנוחה,ולפיו אחיה M הינו היורש היחידי של כל העיזבון ובשלמות.

4. ביום 24/9/2012 נרשם צו הירושה בלשכת רישום המקרקעין ,והזכויות אשר היה למנוחה בדירה ב X,הועברו על שמו של האח M,(להלן: "הדירה").

5. ביום 12/9/2018 נפטר האח M ,ואחרי עיזבונו ניתן צו ירושה,לפיו בנו ,המשיב מס' 1, הינו היורש היחיד.

6. ביום 16/12/2018 הוגשה לרשם לענייני ירושה, בקשה לביטול צו הירושה שניתן אחר עיזבון המנוחה .הבקשה הוגשה בשם המבקשות, וצורפו לבקשה תצהירים, מטעם בנה של המבקשת מס' 1, מטעם בנה של המבקשת מס' 2, וכן תצהיר מטעם עו"ד ברבי אמירי, ולפיו הוא נפגש עם שתי המבקשות, ולאור מצבן הרפואי אין הן מבינות מהו תצהיר ומהי משמעותו, ולא ניתן להחתים אותן על תצהיר.

7. על פי הנטען בבקשה לביטול צו הירושה, האח M הוציא את צו הירושה בגזל ובמרמה, עת לא גילה בבקשתו את כל היורשים על פי דין של המנוחה, שכן למנוחה היום 8 אחים ואחיות, וכן תצהירי ההסתלקות אשר צורפו מטעם המבקשות, נחתמו במרמה והטעיה.

8. הבקשות הועברו לדיון בפני ביהמ"ש נכבד זה. ב"כ היועמ"ש הודיע כי אין בדעתו להתערב בהליכים, הואיל וכל הצדדים בגירים וכשירים, אך הפנה למסגרת הנורמטיבית לבחינת הבקשה לתיקון /או ביטל צו הירושה בהתאם לסעיף 72 לחוק הירושה תשכ"ה 1965.

9. ביום 27/3/2019, ניתן צו מניעה זמני ,האוסר על המשיב או מי מטעמו לעשות כל פעולה של העברת זכויות בדירה .

10. המשיב הגיש תגובה והתנגד לבקשה .

11. בין לבין, המבקשת מס' 1 הלכה לבית עולמה ביום 31/1/2019 ; ואחרי עיזבונה ניתן צו ירושה ולפיו בנה א.כ הינו היורש היחיד(להלן: א')

12. המבקשת מס' 2 הגישה תצהיר מיום 9/9/2020 ;ביום 4/11/2020 נשמעה עדותה המוקדמת .

13. הצדדים לא הגיעו להסכמות, מר א' והמבקשת מס' 2 הגישו תצהירים, המשיב הגיש תצהיר והעיד מטעמו את עו"ד פז ישראל , העדים נחקרו בפניי ,והצדדים סיכמו טענותיהם בכתב.

<u>טענות המבקשות-</u>

14. האח M שיקר בבקשה לצו הירושה אשר הגיש, לעניין יורשיה על פי דין של המנוחה ז"ל, ולא פירט את כל האחים והאחיות של המנוחה ; כמו כן הוא צירף כתבי הסתלקות מטעם האחיות המבקשות ,אשר הושגו במרמה והטעיה ; ועל כן צו הירושה שניתן פסול מיסודו , ויש להורות על ביטולו. הבקשה לביטול צו הירושה הוגשה מיד עם היוודע דבר המרמה .

15. למנוחה היו 8 אחים ואחיות ;והם...

16. ביום 12/9/2018 נפטר האחM ז"ל, ובמהלך ה 30 לפטירתו , נודע למר א' בנה של המבקשת מס' 1 מאימו,כי ביום אחד הגיע אליה האחM עם בת זוגתו ואמר לה שלוקחים אותה לעו"ד פז ,המוכר לה. המבקשת מס' 1 זוכרת שהובהר לה ע"י עו"ד פז שהיא חותמת על מסמך לפיו היא מסכימה שהאח M יתגורר בדירת אחותם המנוחה . המבקשת מס' 1 לא ידעה ולא יכלה לדעת על מה היא חותמת, והיא סמכה והאמינה לאחיה Mז"ל ולעו"ד פז. המבקשת מס' 1 מעולם לא ויתרה על חלקה בעיזבון אחותה , ולא ידעה שניתן צו ירושה.

17. המבקשת מס' 1 ילידת 1931, עיוורת משנת 1994 ,לא ידעה קרוא וכתוב בשפה העברית, במועד החתימה על תצהיר ההסתלקות הייתה בת 80 ,במצב סיעודי בעקבות אירוע מוחי שעברה, וסבלה מלקות שמיעה ובקושי מתניידת, כך שמצבה הרפואי לא אפשר לה להבין על מה היא הוחתמה.

18. המבקשת מס' 1 חתמה על יפוי כוח כללי ,לבנה מר א' , ביום 29/12/1995 וביום 20/7/2020 בפני עו"ד פז ישראל.כך שעו"ד פז ידע על מצבה הרפואי של אימו.

19. גם המבקשת מס' 2 אינה יודעת קרוא וכתוב בשפה העברית , היא ילידת 1932, על סף חרשות ממש מאז שנת 2008 ,ובקושי שומעת את הנאמר לה . ביום 4/11/2011, וכשבועיים לאחר חתימת התצהיר, היא עברה ניתוח קטרקט נוכח ראייה לקויה מאוד.

20. יום אחד הגיע האח M לביתה של אחותו, המבקשת מס' 2 ,ואמר לה שהוא רוצה לקחת אותה לבקר בקבר אימם ואחותם המנוחות, אך בפועל הוא הסיע אותה , להפתעתה, גם כן

למשרד של עו"ד פז ,אשר היה מוכר לה, שם הוסבר לה שהיא חותמת על מסמך, לפיו היא מסכימה שאחיה M יוכל להתגורר בדירת המנוחה.

21. המבקשת מס' 2 מעולם לא ויתרה על הדירה של אחותה המנוחה ולא נתנה את הדירה לאח M .אם הייתה יודעת שאחיה מחתים אותה על וויתור על הדירה היא לא הייתה חותמת.

22. המבקשות הוטעו במזיד ורומו על ידי אחיהן M, אשר ניצל את מצבן הבריאותי ואת אמונן ,על מנת שיוכל לקבל לידיו באופן בלעדי את עיזבון אחותן המנוחה.

23. האח M צירף לבקשתו לצו הירושה תצהירי ההסתלקות מטעם האחיות המבקשות, והסתיר במזיד כי למנוחה מרסל 21 יורשים על פי דין.

24. המשיב אישר כי לאביו יש עוד אחים ואחיינים, המשיב לא היה בקשר עם אביו שנים רבות, ואינו יכול לתת עדות לעניין נסיבות החתימה על תצהירי ההסתלקות או מתן צו הירושה.

25. עו"ד פז מסר בחקירתו כי האח M שיקר לו לעניין זהות היורשים על פי דין.

טענות המשיב-

26. דין הבקשה לביטול צו הירושה להידחות על הסף.

27. המשיב הינו בנו של המנוח M ז"ל ויורשו היחידי.

28. הורי המשיב התגרשו כשהוא היה תינוק, ונותק הקשר בינו לבין אביו ז"ל. המשיב גדל בעיר אחרת עם אימו ולא הכיר את משפחת אביו, ולא מכיר את כל האחים והאחיות מצד האב ,הקשר חודש לפני שהאב נפטר, והמשיב זכה לראות את אביו מספר פעמים בלבד.

29. למשיב נודע על פטירת אביו מקרובי המשפחה, הגיע לעיר.. לביתה של המבקשת מס' 2 ,ושם הכיר את המשפחה לרבות ילדיה של המבקשת מס' 2 באזכרה הכיר עוד חלק מהמשפחה , לרבות הילדים של חלק מהדודות.

30. הבנים של המבקשות , החליטו שהם רוצים להשתלט על הירושה של האח M ז"ל , הם הודיעו למשיב כי לא מגיע לו שום דבר מירושת אביו ,ואם זה לא יהיה בטוב יהיה דרך בית המשפט.

31. כיום מגישים בני הדודים התביעה שבנדון, במטרה להשתלט על הדירה של המנוח Mז"ל. המבקשת מס' 1 לא הגישה תצהיר והתצהיר הוגש מטעם בנה מר א' ; וברור כי גרסת המבקשת מס' 2 הינה המצאה של בנה ש' ושל מר א' ,שהחליטו כי לא מגיע למשיב ירושה מאביו והם עשו הכל כדי לסכל הירושה.

32. אין מחלוקת כי האחיות –המבקשות חתמו על כתבי הסתלקות מעיזבון אחותן המנוחה, ועל כן הן איבד את מעמדן להגיש בקשה לביטול צו הירושה . הן לא הגישו בקשה לביטול כתבי ההסתלקות עליהם חתמו ,ומן הטעם הזה יש לדחות את בקשתן.

33. בדין הישראלי אין זכות לחזור מההסתלקות ,אך לפי ההלכה הפסוקה ניתן לבקש ביטול ההסתלקות אם נפל פגם בעריכתה, בהתאם לחוק החוזים. המבקשות לא הניחו תשתית ראייתית להוכחת טענה על פי חוק החוזים המצדיקה ביטול ההסתלקות.

34. עדותו של עו"ד פז הייתה אמינה, והצהרתו והסברו בעניין החתמת המבקשות על תצהירי ההסתלקות הייתה עקבית ומשכנעת ,ומעידה כי האחיות –המבקשות ,היו ערות למשמעות החתימה, הבינו והסכימו לתוכנה של ההסתלקות.

35. המבקשת מס' 1 חתמה על ייפוי הכוח לבנה א' אצל עו"ד פז, וכן על מסמכים משפטיים להעברת ביתה לבנה ללא תמורה , דבר המעיד כי אין לה בעיה קוגניטיבית והיא צלולה בדעתה.

36. גרסת האחיות המבקשות כי, הן לא ידעו על צו הירושה של המנוחה , ועל כתבי ההסתלקות לטובת אחיהן M ז"ל, אינה הגיונית בכלל. המנוח Mהיה גר בדירה של המנוחה שנים לפני פטירתה ,ושנים לאחר פטירתה בשנת 2007 ,והן לא פעלו במשך עשור לממש את הזכויות שהן טוענות להן, במשך השנים.

37. המבקשות לא עמדו בנטל הראיה להוכיח טענה, כדי להצדיק שימוש בסעיף 72(א) ולסתות מהכלל של סופיות הדיון.

38. המבקשות לא הזמינו אף אחד מהיורשים הנטענים על ידן, להעיד באשר לשושלת המשפחה.

מצב משפטי-

39. הליך של ביטול צו קיום צוואה/צו ירושה מוסדר בסעיף 72 לחוק הירושה, התשכ"ה-1965, הקובע כדלקמן:

"תיקון וביטול של צו ירושה ושל צו קיום (תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998

72(א) נתן רשם לענייני ירושה או בית משפט צו ירושה או צו קיום, רשאי כל אחד מהם, לגבי צווים שנתן, לפי בקשת מעוניין בדבר, לתקנם או לבטלם על סמך עובדות או טענות שלא היו בפניו בזמן מתן הצו; ואולם ראה רשם לענייני ירושה שלא להיזקק לעובדה או לטענה שהמבקש יכול היה להביאה לפני מתן הצו, או שיכול היה להביאה לאחר מכן ולא עשה כן בהזדמנות הסבירה הראשונה, יעביר את הבקשה לבית המשפט".

ולעניין זה מורה תקנה 27 (ג) סיפא לתקנות הירושה, תשנ"ח- 1998:

"..... בית-המשפט רשאי שלא להיזקק לעובדה או לטענה שהמבקש יכול היה להביאה לפניו לפני מתן הצו, או שיכול היה להביאה לאחר מכן ולא עשה כן בהזדמנות הסבירה הראשונה".

40. בדיון בבקשה לפי סעיף 72 לחוק הירושה על בית המשפט לבחון את קיומם של שני תנאים מצטברים. הראשון, האם קיימת עובדה שלא הובאה בפני בית המשפט או הרשם טרם מתן הצו, או קיימת טענה שלא נטענה בפני בית המשפט בעת שנתן את הצו (ראו המ' (מחוזי-חי') 28449/97 הברמן נ' היועץ המשפטי לממשלה, פורסם במאגרים [1.07.98]). במידה שהתשובה לשאלה זו חיובית, יש לתת את הדעת לשאלה האם במידה ואותה עובדה או טענה הייתה מובאת בפני בית המשפט קודם מתן הצו, היה בה כדי לגרום לקבלת צו שונה מזה שניתן. התנאי השני, האם ניתן היה להביא את הטענה הכלולה בבקשה לביטול או לתיקון הצו בפני בית המשפט קודם להגשת הבקשה לביטול הצו. במידה והמבקש לא עשה כן בהזדמנות הראשונה שהייתה לו, בדרך כלל ידחה בית המשפט את הבקשה, אם כי הוא אינו חייב לעשות כן ונתון לו שיקול דעת לקבל בקשה גם אם היא לא הוגשה על ידי המבקש בהזדמנות הסבירה הראשונה (ראו ע"א 601/88 עזבון המנוח מיכאל רודה ז"ל נ' שרייבר, פ"ד מז(2) 441; ש' שוחט, מ' גולדברג, י' סלומון דיני ירושה ועזבון, מהדורת תשס"ה, עמ' 159-160).

41. הפעלת שיקול הדעת השיפוטי בשימת מחסום בפני דיון מחודש או בחריגה מכלל סופיות הדיון בתיקון הצו או ביטולו, תלויה בנסיבותיו המיוחדות של כל מקרה ומקרה. מקרים בהם יוכח כי לא הייתה הסתמכות או שינוי מצב לרעה של צדדים שלישיים, ומקרים בהם יוכח כי הנסיבות אינן מלמדות על שימוש לרעה בזכות תוך פגיעה בסופיות הדיון וזאת על פי מבחני תום הלב והשיהוי, יבחן בית המשפט את התקיימות תנאי סעיף 72(א) לחוק על דרך של פרשנות רחבה ומקלה (בש"א (מחוזי-נצ') 1471/08 אשרף נ' האפוטרופוס הכללי, פורסם במאגרים [16.03.09]).

42. בית המשפט מפעיל שיקול הדעת כדי לשים מחסום לדיון מחודש, בהתאם לנסיבותיו של כל
מקרה ,אולם בפסיקה נקבעו אמות מידה לרבות:
א. מידת האיחור בהגשת הבקשה ובהבאת העובדה והטענה החדשות לפני בית המשפט.
ב. מהו הסברו של המבקש לאיחור בהגשת הבקשה, ומהי מידת הסבירות או אי הסבירות של הסבר זה.
ג. האם בעטיו של האיחור נוצר קושי לברר את עובדות המקרה לאשורן, ובמיוחד, האם השהיית הגשת הבקשה מקשה על אחד הצדדים המעוניינים בעיזבון בהבאת חומר ראיות לפני בית המשפט לביסוס טענותיו.
ד. ובעיקרון יש לתת את הדעת למהותה, לטיבה ולמשקלה הלכאורי של העובדה או של הטענה החדשה, ראה (ע"א 516/80 לשינסקי נ' הנאמן על נכסי החייב מנפרד לשינסקי [1], בעמ' 346(עא 4440/91 צבי טורנר נ' מאיר טורנר מז(2) 436).

43. לעניין הטענות של תרמית והטעיה בחתימה על כתב ההסתלקות ,כבר נקבע בפסיקה כי הוראות סעיף 6 לחוק הירושה אינה מונעת את בדיקת תוקפה של הסתלקות לפי הדין המהותי. הסתלקות מעיזבון נחשבת פעולה משפטית וסעיף 61(ב) לחוק החוזים מאפשר את התפשטות הנורמות החוזיות גם על ענפיו האחרים של המשפט הפרטי, ודיני הירושה בכללם לרבות הסתלקות מירושה . היינו, פגמים ברצון המסתלק ייבדקו על פי הוראות חוק החוזים.(השווה רע"א 5103/95 דשת נ' אליהו וכן בע"א 2041/05 דוד מחשקשווילי ואח' נ. רחל מיכקשווילי ואח') .
על המדוכה

דיון והכרעה-

44. השאלות השנויות במחלוקת הן:

א. האם קיימת עילה לבטל את כתבי ההסתלקות של המבקשות? ובאם כן לתקן או לבטל את צו הירושה של עיזבון המנוחה ז"ל?

ב. האם קיימת עילה לתיקון /ביטול צו הירושה של המנוחה ז"ל ,לאור אי-גילוי והסתרת פרטי כל יורשיה על פי דין של המנוחה ?

45. תחילה אציין כי, אני מקבלת טענת ב"כ המשיב שהדרך הדיונית הנכונה לבקש ביטול ההסתלקות ,היא ע"י הגשת תביעה נפרדת ועצמאית לביטול ההסתלקות, ולא ע"י הגשת בקשה לביטול או תיקון צו הירושה, שכן סעף 6(ב) לחוק הירושה קובע כי ,מי שהסתלק מחלקו בעיזבון, רואים אותו במידה שהסתלק כאילו לא היה יורש מלכתחילה. משמעה, המסתלק איבד את מעמדו כיורש ואינו יכול להגיש בקשה בעניין ביטול או תיקון צו הירושה. ראה בעניין זה ספרם של שוחט ,פינברג ופלומין "דיני ירושה ועיזבון" בעמ' 49:

" ...משהגיש היורש הודעת הסתלקות כדין, שוב אינו יורש עוד ורואים אותו כאילו לא היה יורש מלכתחילה ...יורש שהסתלק אינו יכול להיות בעל ענין בהגשת בקשה לצו ירושה..כמו כן אין הוא יכול להיות בעל ענין בביטול צו ירושה שניתן ,כדי לחזור להיות במעמד של יורש, עליו לפעול לביטול הסתלקותו בהליך נפרד וחיצוני לחוק הירושה, בהתבסס על דיני החוזים".

46. על אף האמור לעיל, לא מצאתי לדחות את הבקשה מטעם פרוצדוראלי זה בלבד, מה גם שהבקשה כוללת טענה נוספת כי היורש M , הסתיר מפני הרשם לענייני הירושה את פרטי מלוא יורשיה על פי דין של המנוחה , וטענה זו מיקומה להידון במסגרת בקשה זו לביטול או תיקון צו הירושה.

47. להלן אדון בשתי הטענות-ביטול ההסתלקות מהעיזבון , ואי גילוי מלוא פרטי היורשים על פי דין של המנוחה.

<u>ההסתלקות מהעיזבון-</u>

48. מדובר בשני תצהירי הסתלקות הערוכים בשפה העברית , כל תצהיר כולל דף אחד וארבעה סעיפים, ולפיו כל אחת מהמבקשות האחיות, מצהירה כי היא אחותה של המנוחה אשר נפטרה בשנת 2007 , היא מוותרת באופן סופי ומוחלט על כל חלקה בעיזבון לטובת אחיה M ,התצהירים מאושרים בפני עו"ד ישראל פז ,שמאשר כי המצהירות חתמו בפניו שבמשרדו,

המבקשת מס' 2 ביום 9/11/2011 והמבקשת מס' 1 ביום 14/11/2011.התצהירים הוגשו לרשם לענייני הירושה.

49. על פי סעיף 6(א) לחוק הירושה תשכ"ה – 1965, יורש יכול להסתלק ממלוא חלקו בעיזבון או ממקצתו, או ממנה שהוא זכאי לה על פי צוואה , הזכות להסתלק עומדת לו ליורש במהלך פרק הזמן שלאחר מות המוריש ולפני שחולק העיזבון.
בהתאם לתקנה 16 לתקנות הירושה התשנ"ח 1998 , ההסתלקות תהיה בכתב על דרך של הודעת הסתלקות לרשם לענייני ירושה או לבית המשפט, כשהעניין הועבר אליו לפי סעיף 67 לחוק. הודעת ההסתלקות תיכתב בתצהיר ויפורטו בה פרטי הזיהוי של המסתלק .
במקרה דנן , לכאורה, תצהירי ההסתלקות מטעם המבקשות ,ממלאים אחר הדרישות הפורמאליות בהתאם לסעיף 6 לחוק הירושה ותקנה 16 לתקנות הירושה.

50. אין מחלוקת בין הצדדים כי המבקשות חתמו על התצהירים, והשאלה היא האם החתימה הושגה במרמה, בהטעיה ו/או שלא מדעת?
ראשית דבר ייאמר כי ,לפתחן של המבקשות רובץ נטל הוכחה כבד במיוחד – באשר עסקינן בטענות חמורות ,והמועלות כנגד עיזבון המנוח M.
שנית, כפי שיפורט להלן המבקשות לא עמד בנטל הוכחה מוגבר זה,וגרסתן בנדון נמצאה חסרה ממש. אפרט

<u>תצהיר ההסתלקות מטעם המבקשת מס' 1 -</u>

51. המבקשת מס' 1 לא הגישה תצהיר התומך בבקשה מיום 23/12/2018 לבטל את צו הירושה ו/או לבטל את תצהיר ההסתלקות, ולא נתנה עדותך בעל פה בתיק זה.

52. לבקשה לביטול צו הירושה שהוגש בשם המבקשת מס' 1 , צורף תצהיר מטעם עו"ד ברבי אמירי ולפיו ביום 25/11/2018 נפגש עם המבקשת מס' 1 , התרשם כי אינה יודעת קרוא וכתוב ,וכי היא כבדת שמיעה ממש ,מעבר להיותה עיוורת, על פי תעודת עיוור שהוצגה בפניו, ולעניות דעתו המבקשת מס' 1 אינה מבינה מהו תצהיר ומהי משמעותו, ועל כן לא ניתן להחתימה על תצהיר מטעמה. המבקשת מס' 1 ציינה בפניו כי היא מעולם לא הסכימה להסתלק מעיזבון אחותה המנוחה לטובת האח M ז"ל. עו"ד ברבי אף הצהיר כי הוא תיעד בסרטון וידיו את פגישתו ושאלותיו עם המבקשת מס' 1.
עו"ד ברבי צירף לבקש מסמכים רפואיים עבור המבקשת מס' 1.

53. בהמשך ,עו"ד ברבי משך את תצהירו וביקש להוציא אותו מהתיק (עמ' 4 שורות 17-18) ,לא נתן עדות לתיק, הוא אף לא הגיש את הסרטון אשר צילם והמתעד את המבקשת מס' 1 וגרסתה, והדבר נזקף לחובת התביעה.

54. המבקשת מס' 1 הייתה בחיים בעת הגשת הבקשה לביטול צו הירושה, היא נפטרה בשנת 2019 מעל שנה לאחר הגשת הבקשה , אך התביעה לא ביקשה מתן עדות מוקדמת מטעמה, ובסופו של דבר היא לא העידה אף בעל פה לתיק.

55. לא צורף כל מסמך רפואי מטעם התביעה המעיד כי המבקשת מס' 1 לא הייתה יכולה לחתום על תצהיר או לא הייתה צלולה לצורך מתן עדות. העדר תצהיר ו/או אי מתן עדות ישירה מטעם המבקשת מס' 1 ,פוגם בבקשה לביטול ההסתלקות מטעמה.

56. לבקשה לביטול צו ירושה צורף תצהיר מטעם בנה של המבקשת מס' 1 , מר א', הוא גם הגיש תצהיר עדות ראשית ונחקר בפניי.
מר א' לא היה עד לחתימה על כתב ההסתלקות ,ואינו יכול לתת עדות לעניין נסיבות החתימה. עדותו הייתה מפי השמועה בלבד , מדברים ששמע ,לשיטתו, מאימו המבקשת מס' 1.
גם עדותו בפניי הייתה מתחמקת, מכוונת מטרה והוא לא השאיר רושם אמין וחיובי.

57. טענת מר א' כי, מצבה הרפואי של אימו לא אפשר לה להבין בכלל על מה היא הוחתמה, נטענה באופן כללי בלי שום ראיה לביסוסה.
השאלה האם המבקשת מס'1 הבינה את טיב תצהיר ההסתלקות שעליו חתמה, נבחנת על-פי הנסיבות המתקיימות בעת עריכת התצהיר עצמו. לא הובא כל מסמך רפואי שיש בו להעיד על מצבה הקוגניטיבי של המבקשת מס' 1 בעת החתימה על תצהיר ההסתלקות מיום 14/11/2011, ולא צורפה כל חוות דעת רפואית הקובעת ,באם המבקשת מס' 1 הייתה כשירה לחתום ואו מסוגלת להבין על מה שחתמה ; ומן הטעם הזה דין טענתו להידחות.

58. לבקשה לביטול צו הירושה צורפו מסמכים רפואיים עבור המבקשת מס' 1 משנת 2008, , מהם עולה כי היא עברה אירוע מוחי ישן בשנים 1995 ו 1998 , סובלת מליקוי בראיה ובשמיעה ,בשנת 2008 ובעקבות נפילה נגרם לה שבר, עברה ניתוח לקיבוע השבר ולאחר מכן הופנתה לשיקום, ובחודש 3/2018 שוחררה לביתה כשהיא מתהלכת בעזרת הליכון,.

ממסמכים אלה עולה כי היא מתמצאת בזמן ובמקום. אין שום הערה ברישומים הרפואיים שצורפו ,המעידים כי המבקשת מס' 1 לא הייתה צלולה בדעתה .
מר א' אף אישר בעדותו שאינו רופא בכדי שיקבע יכולת קוגניטיבית.(עמ' 19 שורות 34-29, עמ' 20 שורות 3-1).

59. אין בידי לקבל גם את טענת מר א', כי מאחר ואימו לא ידעה קרוא וכתוב בשפה העברית והייתה עיוורת ,לא יכלה להבין על מה שהוחתמה. אפרט.

א. מהסמך הרפואי מיום 13/11/2018 עולה כי למבקשת מס' 1 לקות בראייה משנת 1994, לפי בדיקה משנת 2008- חדות הראיה –ראייה של ספירת אצבעות בלבד. כך שאין מדובר בעיוורון מוחלט.

ב. עו"ד פז ישראל אשר החתים את המבקשת על תצהיר ההסתלקות ואישר חתימתה, העיד כי הוא הקריא והסביר את תוכן התצהיר בטרם החתימה. כפי שיפורט בהמשך.
כך ,שגם אם המבקשת לא ידעה קרוא וכתוב בשפה העברית ואו סבלה מליקוי ראיה ו//או שמיעה , אין הדבר פוסל אותה לחתום על תצהיר במקום שהיא מקבלת הסבר על מה שהיא חותמת.

ג. הטענה הנ"ל של מר א' כי מצבה הרפואי של אמו לא אפשר לה להבין על מי היא הוחתמה, אינה מתיישבת עם העובדה כי אימו חתמה על שני יפוי כוח כללים לטובת בנה א' הן בשנת 1995 והן בשנת 2010, בפני אותו עו"ד ישראל פז.ובמה דברים אמורים?
מהמסכים אשר צירף מר א' לבקשה לצו הירושה עולה כי, אימו המבקשת מס' 1 יחד עם בעלה , חתמו על ייפוי כוח כללי לטובת שני בניהם, המבקש כאן ואחיו .ייפוי כוח ראשון בשנת 1995 (צורף לבקשה)וייפוי כוח שני מיום 20/7/2010 (מוצג נ/1),שני ייפויי הכוח ערוכים בשפה העברית כוללים ארבעה עמודים כל ייפוי כוח, ונחתמו בפני עו"ד פז ישראל. שני ייפויי הכוח נערכו ונחתמו לאחר אבחנת לקות הראיה והשמיעה של המבקשת מס' 1 משנת 1994. מר א' אף הגיש את הבקשה לביטול צו הירושה שבדנון בשם אמו ,בהסתמך על ייפוי הכוח הכללי .
מר א' אישר בחקירתו כי בעת שאמו חתמה על ייפוי הכוח , הדבר הוסבר לה ,היא הבינה ונתנה הסכמתה (עמ' 21 שורות 17-16).הוא אף אישר כי עו"ד פז טיפל עבור אמו , גם בעניינים נוספים של רכישת דירה (עמ' 21שורות 3-1).

<u>הסתלקות המבקשת מס' 2 :</u>

60. גם המבקשת מס' 2 לא הצליחה להוכיח כי ,חתמה על תצהיר ההסתלקות ברמאות והטעיה.

61. לבקשה לתיקון צו ירושה לא צורף תצהיר מטעם המבקשת מס' 2 התומך בבקשה . תחת זאת צורף תצהיר עו"ד ברבי אמירי כאמור לעיל, עו"ד ברבי מסר בתצהירו כי הוא נפגש עם המבקשת מס' 2 ביום 25/11/2018, התרשם כי היא כבדת שמיעה ממש ,והיא אינה יודעת קרוא וכתוב בעברית, המבקשת מס' 2 אינה מבינה מהו תצהיר ומהי משמעותו ,ועל כן לא ניתן להחתימה על תצהיר. המבקשת מס' 2 תיארה בפניו כי העו"ד החתים אותה על מסמך שהיא מסכימה שהאח M יתגורר בדירת אחותה המנוחה, והיא נתנה את הסכמתה לכך בלבד. עו"ד ברבי ציין בתצהירו גם כי תיעד הפגישה והשאלות בסרטון וידיו.

62. עו"ד ברבי משך את תצהירו כמפורט לעיל, ולא הגיש את הסרטון שבו תיעד את המבקשת מס' 2 . לא רק זאת , בהמשך ההליכים הוגש תצהיר מטעם המבקשת מס' 2 מיום 9/9/2020 החתום בפני עו"ד מישל עון, נוסח אחד בעברית ונוסח בצרפתית.

63. בתצהירה הנ"ל , מסרה המבקשת מס' 2 כי נודע לה על צו הירושה במהלך ימי השבעה של אחיה M, הופתעה לגלות שאחיה השתלט על הדירה של אחותה המנוחה ז"ל, וכן כי M החתים אותה על מסמכים אצל עו"ד שהיא תסכים לו לגור בבית של המנוחה . העו"ד שאל אותה אם היא מרשה לו לגור בבית של המנוחה והיא השיבה לו בטח וחתמה.

64. המבקשת מס' 2 נחקרה על תצהירה בפניי ביום 4/11/2020 בעדות מוקדמת. המבקשת מס' 2 הכחישה את חתימתה על תצהיר עדות הראשית מטעמה (עמ' 4 שורות 28-29) , (עמ' 5 שורות 13-14) , היא לא ידעה להגיד אם היא מכירה את עו"ד מישל עון ואם הופיעה בפניו וחתמה על התצהיר (עמ' 5 שורות 25-36), לא ידעה לחזור על הגרסה המפורטת בתצהיר לעניין נסיבות החתימה על תצהיר ההסתלקות .התרשמתי כי היא הייתה מבולבלת, לא יודעה מה רוצים ממנה, לא נתנה תשובות לעניין, אינה בקיאה בפרטי התביעה , נתנה תשובות מיוזמתה בלתי רלוונטיות לשאלות, מפעם לפעם שיננה דברים שלימדו אותה להגיד, ועיקרם הדירה היא של כל האחיות (פרוטוקול מיום 4/11/2020) ובסוף אמרה: אני רוצה שקט ,אני רוצה את הבית וזהו, תעזבו אותי(עמ' 12 שורות 1-2).
המבקשת מס' 2 לא חזרה בעדותה לעניין הגרסה המפורטת בתצהיר בנוגע לנסיבות החתימה על תצהיר ההסתלקות; כך שאין בעדותה כל חיזוק או תמיכה לגרסת התביעה.

65. לבקשה לביטול צו ירושה צורף תצהיר מטעם בנה של המבקשת מס' 2 . אך גם כאן, בנה לא היה עד לנסיבות חתימת תצהיר ההסתלקות, ועדותו היא מפי השמועה. לא רק זאת הוא לא התייצב לחקירה על תצהירו ותצהירו הוצא מהתיק (עמ' 34 שורות 21-18).

66. לא הובאה כל הוכחה מטעם התביעה כי המבקשת מס' 2 לא הייתה מסוגלת מפאת מצבה הרפואי להבין את תוכן תצהיר ההסתלקות. מהמסמכים הרפואיים אשר צורפו לבקשה לביטול צו הירושה ,אין כל תיעוד על ירידה קוגניטיבית או אי צלילות נכון לים חתימת תצהיר ההסתלקות ב9/11/2011. אף מהמסמך הרפואי משנת 10/12/2019 שהוגש לתיק נרשם **:"המטופלת ערנית וצלולה, סובלת מירידה בשמיעה אך מבינה את תוכן השיחה, מתמצאת בזמן ובמקום".** כך שגם אם המבקשת מס' 2 סובלת מליקוי בשמיעה אין הדבר פוגע בצלילותה.

67. לא הובאה כל ראיה כי המבקשת מס' 2 סובלת מחרשות שאינה מסוגלת לשמוע המדובר אליה. מהמסמכים הרפואיים שצורפו עולה כי, היה לה מכשיר שמיעה, מה גם שהיא העידה בפני והתרשמתי כי היא מתקשרת ,באם מדברים אליה בקול רם.

68. גם העובדה שהמבקשת מס' 2 לא ידעה קרוא וכתוב בעברית, אין בה בכדי לפסול תצהיר ההסתלקות, עו"ד פז ישראל העיד כי הוא הסביר את תוכן התצהיר והאמור בו בשפה העברית.

69. **לסיכום**- התביעה לא הביאה כל הוכחה ו/או בדל ראיה כי תצהירי ההסתלקות של המבקשות נחתמו ברמאות ,בהטעיה ושלא מדעת.

<u>עדות עו"ד פז-</u>

70. המשיב העיד מטעמו את עו"ד ישראל פז אשר ערך את תצהירי ההסתלקות ואישר חתימות המבקשות.

71. עו"ד פז מסר עדות בדיון מיום 3/5/2021, עדותו הייתה מאוד ברורה, אמינה ,ישירה והשאיר רושם מאוד חיוב ואמין. עו"ד פז מסר כי הוא עו"ד ותיק משנת 1974, מתעסק בענייני מקרקעין וירושות, אישר כי הוא טיפל עבור M ז"ל בעניין הבקשה לצו ירושה אחרי עיזבון המנוחה וכן בתצהירי ההסתלקות . הוא מסר כי הוא לא מכיר את הצדדים בהיכרות

אישית, לא זכור שנתן למר M שירותים משפטיים בטרם הטיפול בצו הירושה (עמ' 23 שורות 19-24) , כך שמדובר בעד אובייקטיבי, שאין לו כל אינטרס לצד זה או אחר.
אציין בהקשר זה כי, ב"כ המבקשות אף מסר לפרוטוקול , בטרם חקירת עו"ד פז ,כי הוא מכיר את עו"ד פז כאדם טוב והגון (עמ' 27 שורה 21)ובסיכומיו לא העלה שום טענה כנגד מהימנותו של עו"ד פז.
גם מר א' אישר בעדותו כי עו"ד פז הוא עו"ד ותיק ומוכר וטיפל עבורם בעניינים שונים (עמ' 21 שורות 1-11).

72. עו"ד פז אישר בחקירתו כי הוא זה שערך תצהירי ההסתלקות ואישר חתימות המצהירים (עמ' 25 שורות 22-33), הוא זהה את מסמך תצהירי ההסתלקות , לא זכר את המבקשות באופן אישי אך ואישר כי המצהירות חתמו בפניו לאחר שהבינו על מה שחתמו וכדבריו:
"אני יכול להגיש חד משמעית, שלא הייתי מחתים בן אדם על מסמך..בלי שהבן אדם קיבל ממני הסבר על מה הוא חותם ומה משמעות המסמך".(עמ' 24 שורות 4-7).
ובהמשך
ש. תסביר לביהמ"ש איזה שאלות אתה שואל כשאתה מחתים על כתב הסתלקות עיזבון?
ת. אני מוודא שהבן אדם מבין על מה הוא חותם, הוא קורא את המסמך, או אני מקריא לו את המסמך, אני מסביר לו את המשמעות שברגע שהוא חותם על המסמך הזה אין דרך חזרה, הוא ויתר על החלק בעיזבון לטובת מי שהוא ויתר, וזה סופי ומחליט ויש לזה השלכות
וברגע שהוא מבין אני מחתים אותו ולא לפני".

73. עו"ד פז נחקר בחקירה נגדית, ועדותו לא נסתרה ולא נתערערה, ואף התחזקה הגרסה כי הוא החתים את המבקשות אך ורק לאחר שהקריא תוכן תצהירי ההסתלקות והן הבינו את האמור. עו"ד פז מסר כי במידה והמצהיר לא קורא את השפה העברית הוא מקריא את המסמך בעצמו, מסביר לו אותו ורק אחרי זה מחתים(עמ' 28 שורות 1-6, 13-14).

74. עו"ד פז מסר בעדותו כי, גם מי שמחזיק תעודת עיוור יכול לחתום על מסמך וכדבריו:
"ש. אם הגברת נושאת תעודת עיוור מ-1994 ושנה לאחר מכן חותמת על ייפוי כוח כזה, תסביר איך היא קראה את ייפוי הכוח הנוטריוני?
ת. יש לי שתי תשובות. אחת – אם היא בסופו של דבר חתמה והיא חתמה או שהיא קראה את המסמך או שאני הקראתי לה. מתוך הניסיון שלי והידע שלי, גם כשיש תעודת עיוור זה לא בהכרח היעדר ראייה מוחלט, יש עוד שני מצבים שמישהו יכול לקבל תעודת עיוור

גם כשהראייה שלו מוגבלת. יש מבחנים של חדות ראייה ויש מבחנים של צמצום שדה ראייה שהבן אדם מקבל תעודת עיוור גם כשאין לו היעדר ראייה מורחבת. אני לא יודע לגבי הגברת כי אני לא זוכר את המקרה".(עמ' 28 שורות 19-26).

75. **לסיכום**- עו"ד פז העיד כי הוא החתים את המבקשות על תצהירי ההסתלקות, לאחר שהקריא והסביר להן תוכן התצהיר, והן חתמו לאחר שהבינו והסכימו לאמור בו.
עדותו של עו"ד פז לא נסתרה ולא הובאה כל ראיה נגדית אחרת ,המעידה כי תצהיר ההסתלקות נחתם ברמאות או בהטעיה או שלא מדעת.

76. מערכת יחסים טובה בין המבקשות לאח M-
חיזוק לגרסה שהמבקשות חתמו על תצהירי ההסתלקות מרצון טוב, ניתן למצוא בעובדה כי בין המבקשות לאחיהן M ,הייתה מערכת יחסים טובה מאוד ואף תומכת ,כפי שהעיד מר א' בעצמו, עת מסר בחקירתו: " **האחיות עם האח שלהן-M היו בקשר טוב מאוד**".(ע' 14 שורה 22) ובהמשך:
"מאחר וMהוא היה הבן הצעיר ביותר במשפחה ותמיד ראו בו כבן קטן ותמיד דאגו לו להכל וכיבדנו אותו כמו אבא , אף אחד לא העז להמרות פה או להעיר הערה, מחמת כבוד לM, כיבדנו והוא היה האבא של כולנו. האחיות טיפלו בו כמו הבן שלהן ואנחנו התייחסנו אליו כמו אבא ואף אחד ממשפחה נורמטיבית לא יעלה את העניין של הדירה".(עמו 19 שורות 9-13)

77. השימוש בדירה מאז הפטירה של המנוחה-

א. כאמור, המנוחה נפטרה בשנת 2007, למנוחה הייתה דירה בבעלותה. מר א' אישר בחקירתו כי לא נעשה כלום בדירה מאז הפטירה (עמ' 18 שורות 19-18). הוא לא נתן הסבר מדוע לא דאגו המבקשות להגיש צו ירושה אחרי עיזבון המנוחה, מדוע לא ביררו מה עלה בגורל הדירה.
ההסבר של מר א' כי האחיות היו במצב רפואי שלא יכולים להבין על מה ולמה (עמ' 18 שורה 22-21) לא הוכח, כמפורט לעיל.
יתירה מזאת, ,מר א' הינו עובד כפקיד במחלקת הגביה ברשות המסים, התרשמתי ממנו כאדם דעתן, מבין ענין ומעורה בעניינים. הוא אף היה מיופה כוח של אמו, כך שהייתה לו היכולת לבדוק, לברר ולהבין מה קורה בעניין הדירה.

העובדה שהמבקשות ומשפחתן לא ביררו ולא שאלו מה עלה בגורל הדירה מאז הפטירה של המנוחה בשנת 2007 ועד להגשת הבקשה שבנדון בשנת 2018, מחזקת הגרסה כי המבקשות ומשפחתן ידעו על צו הירושה ועל כתבי ההסתלקות.
בהקשר זה אציין כי, צו הירושה נרשם בלשכת רישום המקרקעין עוד בשנת 2012.

ב. בחקירתו ניסה מר א' להתחמק מהשאלה האם M התגורר בדירה יחד עם המנוחה, ואף טען כי לM הייתה עוד דירה אחרת בבעלותו(עמ' 14 שורות 26-28), עמ' 15 שורות 1-4, 11-13) אך בתצהירו, נתן מר א' , מספר גרסאות לעניין השימוש בדירה של המנוחה , בסעיף 11 לתצהיר טען כי אמו זוכרת שעו"ד הסביר לה שהיא חותמת על מסמך לפיו היא מסכימה שM יתגורר בדירה, בסעיף 14 טען כי אמו מסרה לו שM אמר לה שהוא מנסה להשכיר את הדירה של המנוחה ויעזור לה עם הכסף.

ג. בכל מקרה העובדה, שמאז הפטירה של המנוחה בשנת 2007, לא נעשה שוב דבר בעניין הדירה ע"י המבקשות, ומי שהתנהל בעניין הדירה היה האח M, מחזק הטענה כי המבקשות ובני משפחתן ידעו על ההסתלקות לטובת M ועל צו הירושה; אחרת למה הן חיכו!

78. התנהלות מר א' ובנה של המבקשת מס' 2 אחרי הפטירה של M-

א. המשיב , מסר תצהיר ונחקר בפניי . המשיב לא היה בקשר עם אביו ואינו מכיר את כל בני משפחת האב, כך שאין הוא יכול להעיד על נסיבות חתימת תצהיר ההסתלקות, או נסיבות מתן צו הירושה. יחד עם זאת , לשיטתו הגשת התביעה שבנדון הינו מהלך של מר הבנים של המבקשות , במטרה לנשל אותו מזכויותיו מירושת אביו.
לשיטתו, לאחר פטירת אביו ז"ל נודע למשיב כי, בני הדודים שלו פועלים לרוקן את חפצי אביו מדירתו, ועל כן פעל המשיב למנות מנהל עיזבון במטרה למנוע ריקון חשבון הבנק והדירה; כשמנהלת העיזבון נכנסה לדירה , היא לא מצאה דבר, והכל רוקן לרבות מסמכים אישיים של אביו המנוח, וכן התברר כי בני המבקשת מס' 2 משכו כספים מחשבון הבנק של אביו ז"ל באמצעות כספומט בסך של 27,000 ₪.

ב. מהמסמכים אשר צירף המשיב לתצהירו עולה כי, אכן מחשבון הבנק של אביו נמשכו מהכספומט כספים בסך של 27,000 ₪, וזאת בטרם שניתן צו ירושה.

ג. כמו כן בנה של המבקשת מס' 2 הגיש ביום 4/11/2018 תביעה כספית ע"ס 165,000 ש"ח במסגרתת.א. 6677-11-18 בבית משפט השלום , נגד עיזבון M ונגד המשיב, בגין חוב שחייב M , לכאורה, לבנה של המבקשת מס' 2 , הכולל שיק המשוך מחשבון Mז"ל, ע"ס

120,000 ₪ זמן פירעון 8/2/2019. לתיק הוצגה חוות דעת גרפולוג כי החתימה על השיק אינה נחזית להיות חתימת M ז"ל, ובסופו של דבר בנה של המבקשת מס' 1 בו מתביעתו. מר א' אישר בחקירתו כי הוא היה נוכח בחלק מהדיונים אשר התקיימו בבית משפט השלום (עמ' 14 שורות 6-3).

ד. ביום 23/12/2018 הוגשה הבקשה לביטול צו הירושה שבנדון, אשר כאמור לא צורף לה תצהיר מטעם המבקשות אלא הבנים שלהן, דבר המחזק שהם הרוח החיה מאחורי הבקשה.

79. **לסיכום**- המבקשות לא הצליחו להוכיח כי קיימת עילה לבטל את תצהירי ההסתלקות, ודין הטענות בעניין זה להידחות.

<u>אי גילוי פרטי כל היורשים על פי דין של המנוחה -</u>

80. כאמור לעיל, המנוחה ז"ל לא השאירה אחריה בן זוג או ילדים או הורים, ועל כן יורשיה על פי דין , בהתאם לסעיף 11 לחוק הירושה הם האחים והאחיות שלה בחלקים שווים. מר M הוא זה אשר הגיש ביום 4/1/2012 את הבקשה לצו ירושה אחרי עיזבון אחותו המנוחה ז"ל , הוא לא ציין ולא פירט בבקשה את מלוא קרובי המשפחה הסמוכים של המנוחה, לרבות כל האחים והאחיות או צאצאיהם, אלא ציין רק את עצמו ,וצרף תצהירי הסתלקות מטעם שתי האחיות המבקשות , וציין שהוא היורש בשלמות.

81. ב"כ היועמ"ש ובמכתבו מיום 5/3/2012 מבקש ממר M, באמצעות ב"כ עו"ד פז, לפרט כמה אחים היו למנוחה, בצירוף *שמותיהם* ובמידה ומי מיהם נפטר , יש לצרף תעודת פטירה ורשימת צאצאיהם. במענה למכתב הנ"ל מר M, באמצעות עו"ד פז, המציא לב"כ היועמ"ש תעודת פטירה של האחות ל' ז"ל , אשר נפטרה לפני המנוחה, ובהמשך מצרף תצהירי הסתלקות מטעם ילדיה, לטובתו; בהתבסס על המסמכים וההצהרות הנ"ל הוצא צו הירושה אחרי עיזבון המנוחה , כאשר מר M הינו היורש היחיד.

82. כיום התברר כי למנוחה היו עוד אחים ואחיות , כאשר מר M לא הצהיר עליהם בבקשה לצו הירושה או בכל שלב לאחר מכן, לפי דרישת ב"כ היועמ"ש.

83. על מבקש צו הירושה מוטלת החובה לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב, ולגלות בבקשה את מלוא היורשים על פי דין של המנוחה ו/או קרוביה הסמוכים, במקרה זה האחים והאחיות

ו/או צאצאיהם. אני מקבלת ההסבר של עו"ד פז כי הוא פעל בהתאם למידע אשר נמסר לו ע"י מר M וכי הוא באופן אישי לא הכיר את המשפחה.

84. אי גילוי מלוא היורשים על פי דין של המנוחה, הינו פגם מהותי היורד לשורשו של ענין והפוגם בצו הירושה ומחייב את תיקונו. אין ספק כי במידה והעובדה כי למנוחה היו עוד אחים, הייתה מובאת בפני הרשם לענייני ירושה ,היה בה כדי לגרום לקבלת צו שונה מזה שניתן. בנוסף, במקרה דנן לא הוכח ולא נטען כי, הייתה הסתמכות או שינוי מצב לרעה של צדדים שלישיים על צו הירושה , והדירה של המנוחה עדיין רשומה על שם היורש Mז"ל.

85. אני ערה למצב כי, למבקשות אין ענין בתיקון הבקשה , שכן הן הסתלקו מהעיזבון ובקשתם לביטול ההסתלקות נדחתה , יחד עם זאת, מאחר וביהמ"ש נחשף לפגם וההטעיה אשר נפל בהליך קבלת צו הירושה, לא ניתן להתעלם ולעצום עיניים מפגם מהותי זה ובפרט , שהפגם פוגע בזכויות הירושה של צדדים, שאינם צד לתיק.

86. אינני מקבלת את טענת ב"כ המשיב כי המבקשות לא הזמינו אף אחד מהיורשים הנטענים על ידן, להעיד באשר לשושלת המשפחה.
ראשית, בבקשה ובתצהיר פורטו האחים של המנוחה וצאצאיהם, הגרסה בעניין זה לא נסתרה.
שנית, המבקשת מס' 2 מסרה לפרוטוקול בחקירתה כי, יש לה שני אחים וחמש אחיות (עמ' 7 שורות 18-17).
שלישית, המשיב עצמו מסר בחקירתו כי יש לו 8-7 דודים (עמ' 32 שורות 26-25), והוא לא ביקש ולא הביא כל אסמכתא או תמצית רישום המעידה כי למנוחה לא היו אחים ו/או אחיות מלבד אביוM, המבקשות והדודה ל'.

87. לאור כל האמור לעיל, אני מורה כי נפל פגם בצו הירושה אשר מקים עילה לתיקונו, ע"י הוספת מלוא יורשיה על פי דין של המנוחה, הנוספים.
למען הסר ספק, תצהירי ההסתלקות מטעם ילידה של ל' ז"ל , אשר הוגשו לרשם לענייני ירושה, הינם בתוקף , בהעדר כל החלטה או פסק דין המורה אחרת.

סוף דבר-

88. לאור כל האמור לעיל, אני מורה כדלקמן:

א. אני דוחה את הטענות לביטול כתבי ההסתלקות מטעם המבקשות , ודוחה הבקשה לתיקון צו הירושה בהקשר זה.

ב. אני מקבלת את הבקשה לתיקון צו הירושה באופן חלקי, באופן להוסיף לצו הירושה את יורשיה על פי דין של המנוחה ז"ל ,אשר לא הסתלקו מהעיזבון .

ג. מאחר וצו הירושה דרוש תיקון ע"י הוספת יורשים על פי דין , שאינם צד לתיק ,אני מורה על צירוף ב"כ היועמ"ש במשרד האפוטרופוס הכללי כצד נוסף, ומורה על מעורבותו לצורך פירוט מלוא יורשיה על פי דין של המנוחה.

ד. הצדדים וב"כ היועמ"ש, יגישו לתיק תוך 30 ימים ,תמצית רישום המפרטת את האחים והאחיות של המנוחה ז"ל ,ובמידה ומי מיהם נפטר לפני המנוחה , יש לצרף תעודת פטירה ורשימת צאצאיהם .

ה. לאור התוצאה אליה הגעתי, אני מחייבת את מר א' ואת המבקשת מס' 2 , לשלם לידי המשיב הוצאות בקשה זו ושכ"ט עו"ד בסכום כולל של 5,000 ₪ ,כל צד.

ו. הסכום הנ"ל יושלם תוך 30 ימים מיום מתן פסק הדין, שאם לא כן יישא הסכום הפרשי הצמדה ורבית כחוק מהיום ועד ליום התשלום המלא בפועל.

<u>המזכירות תמציא פסק הדין לצדדים ולב"כ היועמ"ש במשרד האפוטרופוס הכללי ותסגור התיקים.</u>

(ניתן לפרסום ללא שמות הצדדים וללא פרטים מזהים).

ניתן היום, י"ד שבט תשפ"ב, 16 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.

גימילה ג'בארין כליפה, שופטת

תיק חיצוני:

1
2
3